

Dijital Çağda Kentsel Yönetişim: Bütünleştirici Literatür Taraması, Bilimsel Haritalama ve Gelecekteki Araştırma Yönelimleri

Urban Governance in the Digital Age: Integrative Literature Review, Scientific Mapping and Future Research Directions

Abidin Kemeç¹

Özet

Dijital çağda kentlerde, kaynakların etkin ve verimli şekilde kullanılması, yenilebilir enerji kaynaklara yönelmenin teşvik edilmesi, her düzeyde katılımın artırılması; toplumun tüm kesimlerinin erişiminin sağlanması öncelenerek sürdürülebilir ve uygun maliyetli çözümler tartışılmakta, planlanmakta ve uygulanmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın amacı, kentsel yönetim kavramına yönelik literatürdeki boşlukları tespit etmenin yanı sıra ele alınan ana konuları belirlemek ve konu ile ilgilenen araştırmacılara, uygulayıcılara ve politika yapıcılara gelecek çalışmalar için rehberlik etmektir. Çalışma kapsamında, Scopus ve Web of Science veri tabanlarında yapılan aramalar yoluyla bilimsel alanda “Kentsel Yönetişim” ile ilgili yayınlar, bütünleştirici literatür taraması yöntemiyle analiz edilmiştir. Kentsel yönetim alanında en etkili ülke ABD; yayın yılı 2022; atıf yılı 2023; araştırma alanı kentsel çalışmalar; dergi Cities; yayıncı Elsevier; yöntem nitel; en yüksek etki değerine sahip dergi Annual Review of Political Science olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bütünleştirici Literatür Taraması, Kentsel Yönetişim, Bilimsel Haritalama, Akıllı Kent

Jel Kodları: Z18

Abstract

In cities in the digital age, sustainable and cost-effective solutions are being discussed, planned and implemented by prioritising the effective and efficient use of resources, encouraging the use of renewable energy sources, increasing participation at all levels, and ensuring access to all segments of society. In this context, the aim of the study is to identify the gaps in the literature on the concept of urban governance, as well as to identify the main issues addressed and to guide researchers, practitioners and policy makers interested in the subject for future studies. Within the scope of the study, publications related to ‘Urban Governance’ in the scientific field were analysed by means of integrative literature review method through searches in Scopus and Web of Science databases. The most influential country in the field of urban governance is the USA; publication year is 2022; citation year is 2023; research area is urban studies; journal is Cities; publisher is Elsevier; method is qualitative; the journal with the highest impact value is Annual Review of Political Science.

Keywords: Integrative Literature Review, Urban Governance, Scientific Mapping, Smart City

Jel Codes: Z18

¹ Doç. Dr. Uşak Üniversitesi Karahallı MYO, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, Uşak/Türkiye, abidin.kemec@usak.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-9395-4118

1. Giriş

Kentler, zengin fırsatlar sunan, sosyal değişimleri hızlandıran, yenilikçiliği teşvik eden, güçlü fiziksel altyapıya sahip olan ve teknolojiyi kolayca benimseyebilen mekânlardır. Ancak sayılan avantajların yanında kentler, kentsel atıklarla başa çıkma, fosil yakıtları kullanımı azaltma, uygun fiyatlı ve zamanında sağlık hizmeti sunma, etkin trafik yönetimi sağlama ve yönetiminde şeffaflık gibi sorunlarla karşı karşıyadır. Bu sorunlarla mücadele sonucunda, akıllı kent olarak kategorize edilen, yenilikçi, teknoloji tabanlı ve sürdürülebilir kentsel alanlar ortaya çıkmıştır (Padmapriya ve Sujatha, 2021). Bu bağlamda, vatandaşların yaşam kalitesini iyileştirmek için yeni nesil teknolojilerin (yapay zekâ, nesnelerin interneti, mobil uygulamalar, oyunlaştırma, genişletilmiş gerçeklik vs.) bir araç olarak kullanıldığı akıllı kent uygulamalarında kentsel yönetim, kenttaşların ve ilgili aktörlerin özelliklerine göre farklı biçimler alabilmekte ve çeşitli yönleri öne çıkabilmektedir.

Literatürde akıllı kent yaklaşımı altı boyutta tartışılmaktadır. Bu boyutlar; akıllı ekonomi, akıllı yönetim, akıllı hareketlilik, akıllı yaşam, akıllı birey ve akıllı çevredir. Akıllı kent çalışmalarında her ne kadar akıllı çevre ve akıllı hareketlilik öne çıksa da kentsel yönetim bağlamında da çeşitli uygulamalar geliştirilmiştir. Bu uygulamaların gerçekleştirilmesinde, sürdürülebilir kalkınmayı ve ekonomik büyümeyi gerçekleştirebilmek için politika ve programlar oluşturmak, seçim güvenliği sağlamak, sosyal etkileşimi artırmak, şeffaf ve hesap verebilir bir yapı geliştirmek, paydaş katılımı artırmak amaçlanmıştır.

Literatürde kentsel yönetime yönelik bütünleştirici literatür taraması yöntemi kullanılarak üretilen çalışma sayısı sınırlıdır. Bu durum konu seçiminde etkili olmuştur. Çalışma beş bölümde kurgulanmıştır. Çalışmanın giriş bölümünün ardından, ikinci bölümde kentsel yönetime teorik arka planı irdelenmiştir. Çalışmanın üçüncü bölümünde, bu araştırmada kullanılan metodolojik yaklaşım sunulmuştur. Dördüncü bölümde, seçilen çalışmalara ilişkin değerlendirmeler yapılmış, mevcut eğilimlerin boşlukları ve gelecekteki araştırma yönelimleri ele alınmıştır. Beşinci bölüm olan sonuç bölümünde ise, incelenen çalışmalara yönelik ana bulgulara ve çalışmanın sınırlılıkları yer verilmiştir.

2. Yöntem

Çalışmada, bütünleştirici literatür taraması yöntemi kullanılmıştır. Akademik araştırmalarda bütünleştirici literatür taraması yoluyla, önyargıyı en aza indirmeyi amaçlayan tekrarlanabilir, bilimsel ve şeffaf bir süreci benimseyerek kanıta dayalı bir uygulama izlenmektedir (Tranfield, Denyer ve Smart, 2003). Bu yöntem hem ampirik hem de teorik yayınları içeren yöntem olarak tanımlanmaktadır (Evans, Webb ve Roe, 2008). Bütünleştirici literatür taraması, incelenen konu hakkında yeni bilgiler üreten, çerçeveler sunan, bakış açısı oluşturan ayırt edici bir araştırma şeklidir. Literatürde hızlı bir büyüme yaşayan ve uzun süredir kapsamlı bir inceleme ve güncellemeden yararlanılmayan dinamik konular üzerinde bütünleştirici literatür taramaları yapılmaktadır (Torraco, 2016). Mevcut yöntem literatüründeki tutarsızlıklara dikkat çekmek, bunları gidermek ve bir konuya yeni bakış açıları kazandırmak için en uygun inceleme türü olarak kabul edilmektedir (Cronin ve George, 2023).

Çalışmanın amacı kentsel yönetime yönelik gelecekteki çalışmalara ilham verebilecek araştırma boşluklarını ortaya çıkarmak, bu alandaki önemli araştırmaları kategorize etmek ve tanımlamaktır. Çalışmanın amacıyla ilgili bağlantılı olarak beş araştırma sorusu belirlenmiştir. Bu araştırma soruları şunlardır:

- Kentsel yönetim kavramının araştırma eğilimi nedir?
- Son yıllarda kentsel yönetim literatüründe öne çıkan temel perspektifler nelerdir?
- Kentsel yönetim literatüründe hâkim yaklaşımlar çerçevesinde tanımlanan temel araştırma boşlukları ve kavramsal sınırlılıklar nelerdir?"
- Kentsel yönetim alanında yapılan araştırmalarda en sık kullanılan yöntemler nelerdir?
- "Kentsel yönetim üzerine en fazla yayın üreten dergiler hangileridir?"

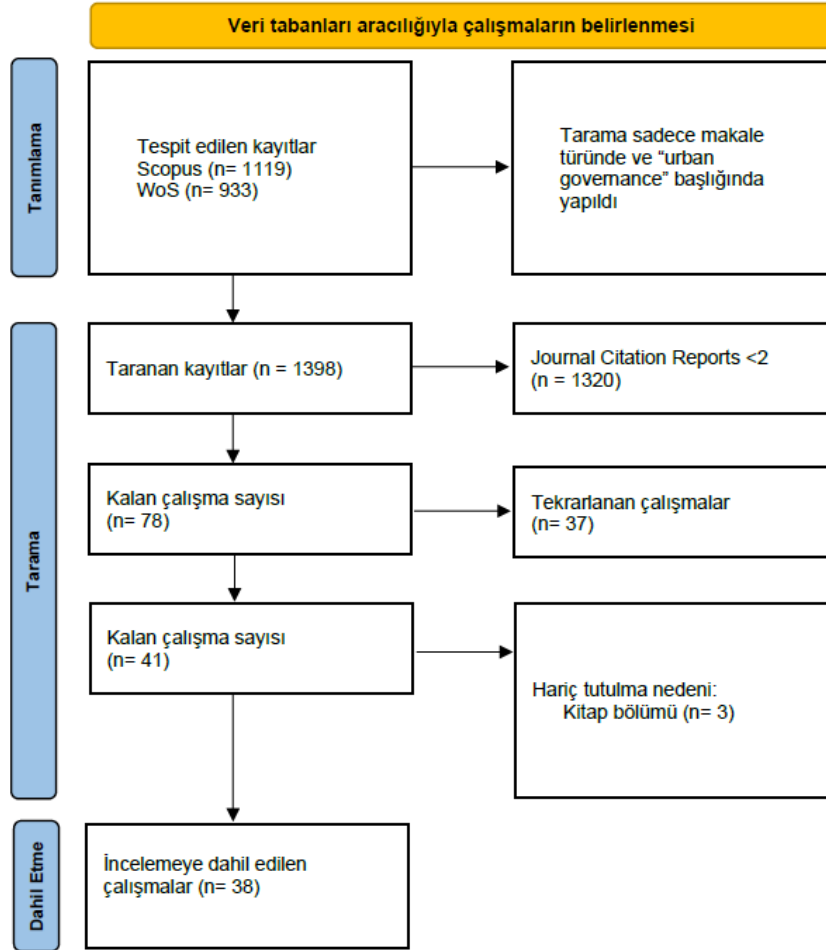
3. Bulgular

3.1. Tarama stratejisi

Veri toplama süreci, bulguların yüksek güvenilirlik ve geçerliliğini sağlamak ve kapsamlı literatüre ulaşmak için Web of Science (WoS) ve Scopus olmak üzere iki ayrı veri tabanı üzerinden yapılmıştır. 8 Aralık 2024 tarihinde Scopus ve WoS veri tabanlarında yapılan taramada 2017 yılı ile Mart 2024 tarihleri arasında yayınlanan 1368 çalışmaya ulaşılmıştır. Tarama sadece başlık kategorisinde yapılmış ve makale türü dışında olan yayınlar kapsam dışında tutulmuştur.

Araştırma, Sistemik İncelemeler ve Meta-Analiz için Tercih Edilen Raporlama Ögeleri (PRISMA) (Page vd., 2021) doğrultusunda rapor edilmiştir. İyi tanımlanmış bir araştırma protokolünün ardından, dahil etme ve hariç tutma kriterlerine göre konferans bildirileri, kitap, kitap bölümleri, etki değeri (Journal Citation Reports- JCR) 2'den düşük olan dergiler ve İngilizce olmayan yayınlar hariç tutulmuştur. Aşamalı bir incelemenin ve kopyaların kaldırılmasının ardından, ayrıntılı analiz için 38 makale elde edilmiştir.

PRISMA yönteminin takip ettiği literatür iyileştirme prosedürü ve her aşamada, dahil etme ve hariç tutma kriterlerine göre belirlenen makalelerin sayısı Şekil 1’de gösterilmektedir. İlk aşamada Scopus’ta 1119, WoS’ta 933 olmak üzere toplam 2052 çalışmaya ulaşılmıştır. Makale dışındaki yayınların tamamı hariç tutularak sayı 1368’e düşülmüştür. Sonrasında araştırmanın güvenilirliğini, geçerliliğini ve özgünlüğünü artırmak için etki değeri (Journal Citation Indicator) 2’nin üstünde dergilerde yayınlanan makaleler seçilmiştir. Taramada akademide baskın olarak kullanıldığı ve küresel olduğu için İngilizce dilinde çalışmalar tercih edilmiştir. Kopyaları tespit etmek amacıyla iki veri tabanı arasında kapsamlı bir karşılaştırma yapılmış tekrarlanan 37 kopya çıkarılmıştır. Geriye kalan 41 çalışma içerisinde 3 kitap elenmiştir. Nihai olarak belirlenen koşulları sağlayan ve araştırma için uygun olan 38 makale bütünlendirici literatür taramasına dahil edilmiştir.

Şekil 1. Literatür Taraması Sürecinin Akış Şeması

3.2. Veri analizi

İncelemeye dahil edilen 38 makalenin tanımlayıcı özelliklerine genel bir bakış bu bölümde sunulmaktadır. Çalışmaya dahil edilen yayınların coğrafi ve zamansal dağılımı, yoğunlaşılan araştırma alanları, aktif araştırma kurumları ve ülkeler ele alınmıştır. Ayrıca, gelecekteki araştırmalar için önemli boşlukları ve potansiyel yönleri değerlendirmek için kullanılan araştırma yöntemleri, amacı ve önemli bulguları irdelenmiştir.

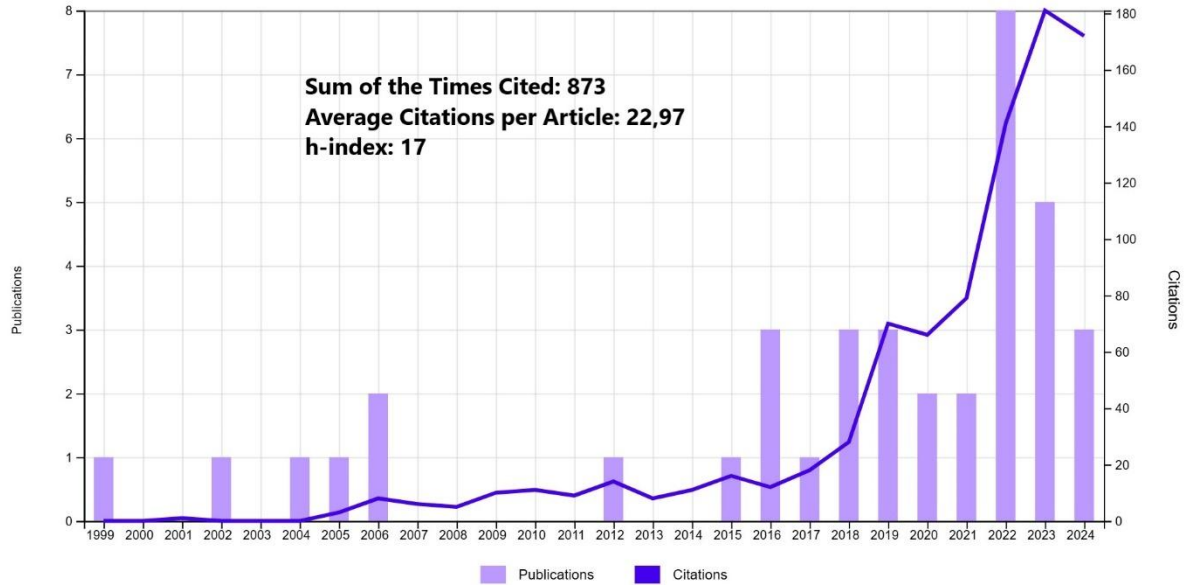
Yayınlar; Amerika Birleşik Devletleri (n= 7), İngiltere (n= 5), Çin (n= 3), Fransa (n=3), Kanada (n = 3), Hollanda (n= 3), Güney Afrika (n= 3), Avustralya (n= 2), Danimarka (n= 2) İtalya (n= 2), Polonya (n= 2) dahil olmak üzere çeşitli ülkelerde gerçekleştirilmiştir. Bangladeş, Çek Cumhuriyeti, Yunanistan, Hindistan, Yeni Zelanda, Peru, Romanya, Suudi Arabistan, İskoçya, İsveç ülkelerinde ise sadece birer makale üretilmiştir. Güney Amerika ve Afrika'da kapsamlı araştırmalar eksiktir. Belirlenen alanda herhangi bir çalışmaya yapılmayan ülkelerde kentsel yönetim konusunda farkındalık düzeyini artırmak için daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır.

Şekil 2. Üretilen Makalelerin Ülkelere Göre Dağılımı

Kaynak: Yazar tarafından üretilmiştir.

İncelemeye dahil edilen makalelerin yayın yılları ve atıf sayıları Grafik 1’de gösterilmiştir. Şekilde mor barlar yayın sayısını, mavi çizgi ise atıf sayısını temsil etmektedir. Yayınlanan tüm çalışmalar, 1999- 2024 yılları arasındadır. Bu durum, kentsel yönetim çalışmalarının uzun zamandır çalışılan bir alan olduğuna işaret etmektedir. 2015 yılından itibaren yayın sayısında artış görülürken en yüksek yayın sayısı 2022 (n= 8) yılında kaydedilmiştir. Tüm yayınların yaklaşık %21’i 2022 yılına aittir. 2019- 2024 yılları arasında ise, yayınların %60’ı üretilmiştir (n= 23). İncelemeye dahil edilen ilk çalışma Simpson ve Chapman (1999) tarafından yapılmıştır. Atıf sayıları kapsamında yayınlar değerlendirildiğinde, atıflar yıllar içerisinde ivmeli bir şekilde artış göstermiştir. En yüksek atıf sayısına ulaşılan yıl ise, 2023 (n=181) olmuştur. Makale başı ortalama atıf sayısı 22,97 olurken yazarların ortama h- indeksi 17’dir.

Grafik 1. Kentsel Yönetişim Konusunda Yayınların Yıllara ve Atıf Sayılarına Göre Dağılımı 2017- 2024

Kaynak: Scopus, 2024

İncelemeye dahil edilen makalelerin, araştırma alanlarına, dergilere, üniversitelere, sürdürülebilir kalkınma amaçlarına ve ülkelere göre dağılımı Tablo 1’de sunulmuştur. Veri analizi sonuçlarına göre, kentsel yönetim konusu ile ilgili araştırmalar yapan 28 akademik üniversite bulunmaktadır. Üniversitelerin yayın sayıları birbirine çok yakındır. University College London, University of London, Utrecht University en çok makale yayınlayan üniversiteler (n= 3) olurken bu üniversiteleri ikişer makale ile Clark University, Sun Yat Sen University, University of British Columbia ve University of Witwatersrand izlemiştir. Geriye kalan tüm üniversitelerde sadece birer adet makale üretilmiştir

Çalışmaların dergilere dağılımı incelendiğinde; Cities (n= 31) Dergisi ilk sırada yer almaktadır. Cities (n= 31) Dergisi'ni sırasıyla; Progress in Human Geography (n=2), Annual Review of Political Science (n=1), Big Data Society (n=1), China Quarterly (n=1), Computers in Human Behavior (n=1) ve Eurasian Geography and Economics (n=1) dergileri takip etmektedir. Makalelerin büyük bir yüzdesi (%81,5) Cities dergisinde yayınlanmıştır. Kentsel çalışmalar alanında üretilen yayınların, tüm yayınlar içindeki oranı %81,5'dir (n=31). Alan çalışmaları (n=2), kamu hukuku (n=1), psikoloji (n=1), sosyal bilimler diğer konular (n=1) olarak gerçekleşmiştir. İncelemeye dahil edilen 38 makale Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları bağlamında değerlendirildiğinde Sürdürülebilir Kentler ve Topluluklar amacıyla bağlantılı 22 yayın üretilmiştir.

Tablo 1. En Etkili Çalışma Alanları, Dergiler, Üniversiteler, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Ülkeler

Araştırma Alanları	Dergiler	Üniversiteler	Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları	Ülkeler
Kentsel Çalışmalar (31)	Cities (31)	University College London (3)	Sürdürülebilir Kentler ve Topluluklar (22)	ABD (7)
Coğrafya (3)	Progress In Human Geography (2)	University of London (3)	Sağlık ve Kaliteli Yaşam (5)	İngiltere (5)
Alan Çalışmaları (2)	Annual Review of Political Science (1)	Utrecht University (3)	Karasal Yaşam (5)	Çin (5)
Devlet Hukuku (1)	Big Data Society (1)	Clark University (2)	Açığa Son (4)	Kanada (3)
Psikoloji (1)	China Quarterly (1)	Sun Yat Sen University (2)	İklim Eylemi (4)	Fransa (3)
Sosyal Bilimler Diğer Konular (1)	Computers In Human Behavior (1)	University of British Columbia (2)	Sudaki Yaşam (4)	Hollanda (3)
	Eurasian Geography and Economics (1)	University of Witwatersrand (2)	Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı (3)	Güney Afrika (3)
			Temiz Su ve Sanitasyon (1), Eşitsizliklerin Azaltılması (1), Sorumlu Üretim ve Tüketim (1)	Avustralya (2), Danimarka (2), İtalya (2),

Kentsel yönetişime ilişkin mevcut literatür incelemelerinin etki değeri, yöntem ve atıf bağlamında karşılaştırılması Tablo 2'de ayrıntılı olarak sunulmuştur. Tabloda sırasıyla makale yazarları ve yayın yılı, dergilerin etki değerleri, kullanılan yöntem ve atıf sayısı gibi kritik hususlara göre analiz edilmiştir. İncelemeye dahil edilen makaleler araştırma yöntemi açısından değerlendirildiğinde nitel araştırma deseninin (n=30) ağırlıkta olduğu görülmektedir. Nitel araştırma yöntemleri kapsamında; paradigma önerisi, literatür taraması, örnek durum analizi yapılırken nicel yöntemde ise; literatür taraması, sistem ve model önerisi, anket uygulaması, temel bileşen analizi gibi araştırma desenleri tercih edilmiştir. En yüksek atıf sayısına ulaşan eser, Smit (2016) tarafından üretilmiştir (n= 92).

Tablo 2. Kentsel Yönetişim Üzerine Bütünleştirici Literatür Taraması

Sıra	Yazar	Etki Değeri	Yöntem	Atıf
1	Murphy, 2002	9,7	Nitel-Literatür taraması	7
2	Lake, 2017	6,5	Nitel -Literatür taraması	42
3	Hanser, 2016	2,5	Nitel- Literatür taraması	55
4	Kourkouridis, Frangopoulos and Kapitsinis, 2024	6	Nicel -Anket	0
5	Feng, Wu, and Zhang, 2024	6	Nitel- Literatür taraması	0
6	Wang et all, 2024	6	Nitel- Literatür taraması	0
7	Baffoe, 2023	6	Nicel- Anket	2
8	Kouba, and Dosek, 2023	6	Durum çalışması	1
9	Grossi, Sacco, and Blessi, 2023	6	Veri analizi	6
10	Geron et all, 2023	6	Durum çalışması	6
11	Corodescu-Rosca, Hamdouch, and Iatu, 2023	6	Durum çalışması	16
12	Pieterse, 2022	6	Teorik	2
13	Fu, 2022	6	Durum çalışması	2
14	Certomà, 2022	6	Durum çalışması	7
15	Guo, Chen, and Liu, 2022	6	Nicel- Anket	26
16	Grindsted et all, 2022	6	Nicel- Anket	21
17	Aoyama, and Leon, 2021	6	Durum çalışması	17
18	Jiang, 2021	6	Teorik	26

19	Yin, and Zhu, 2020	6	Durum çalışması	5
20	Bixler et all, 2020	6	Nitel ve sosyal ağ analizi	36
21	Aina et all, 2019	6	Durum çalışması	74
22	Kennedy, and Sood, 2019	6	Durum çalışması	13
23	Fox, Ney, and Verrucci, 2019	6	Durum çalışması	9
24	Ye, and Björner, 2018	6	Durum çalışması	54
25	te Lintelo et all, 2018	6	Nicel- Anket	18
26	Smit, 2016	6	Durum çalışması	92
27	Debie, and Raimbault, 2016	6	Durum çalışması	54
28	Romanczyk, 2015	6	Durum çalışması	8
29	Warner, 2012	6	Teorik	36
30	Van Marissing, Bolt, and Van Kempen, 2006	6	Durum çalışması	33
31	Stewart, 2006	6	Durum çalışması	19
32	Gillen, 2005	6	Durum çalışması	15
33	Dekker, and van Kempen, 2004	6	Durum çalışması	45
34	Simpson, and Chapman, 1999	6	Durum çalışması	26
35	Oleksy et all, 2023	9	Nicel- Anket	4
36	Deng, 2018	9,7	Durum çalışması	8
37	McGuirk et all, 2022	6,3	Teorik	15
38	Wu, and Zhang, 2022	6,3	Durum çalışması	74

Kentsel yönetim ile ilgili farklı konularda 1999 yılından 2024 yılına kadar yayınlanan, hariç tutma ve dahil etme kriterlerine göre belirlenen 38 makalenin amaçları ve önemli bulguları, Tablo 3'te, sunulmuştur.

Tablo 3. Analiz Edilen Çalışmaların Amaçları ve Önemli Bulguları

	Amaçlar	Önemli Bulgular
1	Kentleşme ve kentsel yönetim konusunda literatür taraması yapmak	Siyasi liderler yönetim denkleminde önemli ve bağımsız bir faktördür. Son zamanlarda ulusal ve eyalet yöneticilerinin yerel özyönetim pahasına güçlendirildiği ve böylece erken dönem belediye reformcularının öngördüğü sisteme farklı yollarla da olsa yaklaşıldığı iddia edilebilir.
2	Büyük Verinin altında yatan hesaplamalı ontolojiyi inceleyerek öneriler sunmak	Büyük Verinin aşırı bireyselleştirilmiş ontolojisi kolektif direniş olasılığını ortadan kaldırır. Bu ontolojik varsayımlarla bilgilendirilen parçalayıcı, nesnelleştirici ve bağlam dışı uygulamalar, atomistik bireylerden oluşan bir dünya görüşünü aşılayarak kolektif eylemi zayıflatır.
3	Modern kent sokakları ve kaldırımlarına ilişkin vizyonların, sokak satıcılığına ilişkin giderek daha kısıtlayıcı politikaların oluşturulmasına nasıl yardımcı olduğunu ve yeni kentsel düzenleme ve polislik biçimlerini nasıl teşvik ettiğini ele almak	Kentsel otoritelerin disiplin önlemleri aracılığıyla modern kent manzaraları üretme çabaları, sıradan kentlilerin ve sokak satıcılarının kent sokaklarını ve kaldırımlarını pratik kullanımlarıyla çelişmekle kalmaz, aynı zamanda devlet gücünün ve satıcı marjinalliğinin izleyiciler için dramatize edildiği bir "sokak siyaseti" de üretebilir.
4	Ticaret fuarı faaliyetinin kent ve vatandaşlarla olan bağlantısını saptamak	Ticaret fuarı faaliyetlerinde kentsel yönetişimin ve katılımcı planlamanın olası bir şekilde benimsenmesinin önemli faydaları olabileceğini göstermektedir. Kentsel yönetişimin paydaşlar arasındaki iş birliğini artırması muhtemeldir, katılımcı planlama ise vatandaşlar tarafından ticaret fuarlarının daha fazla kabul görmesine katkıda bulunabilir.
5	Çin'in arazi rezerv projelerindeki çağdaş uygulamalarını anlamak	Yeni arazi geliştirme taktikleri, yerel girişimci davranış teşvikini değiştirmektedir. Daha önce, yerel yönetimler araziye altyapıyı teşvik etmek, yatırımcı çekmek, arazi fiyatlarını artırmak ve arazi satış geliri elde etmek için kullanıyordu. Ancak, girişimci teşviki, merkezileştirilmiş finansal yönetim ve arazi rezerv projelerinin azalan karlılığı nedeniyle şimdilik değiştirildi.
6	Çin'in kentsel ekonomik yeniden yapılanmasını incelemek için kentsel yönetim ve küresel üretim ağına entegre bir bakış açısı geliştirmek	Çin'in kentsel-bölgesel kalkınma yörüngelerini şekillendirmede diyalektik devlet-firma etkileşiminin simbiyotik, çok yönlü ve çok ölçeklidir.
7	Neoliberal kentsel planlamanın kentsel yönetim üzerindeki etkisini, bir vaka çalışması olarak araştırmak	Sosyal yankının eksikliğinin, kent otoriteleri arasında yersiz bir önceliğe ve dar görüşlü bir kaygıya işaret etmektedir.
8	Yerel demokrasinin seçim rekabeti, katılım, geçersiz oylama, kadınların tanımlayıcı temsili gibi temel boyutlarının dönem sınırlamalarının uygulanmasından etkilenip etkilenmediğini incelemek	Belediye başkanlığı görev süresinin sınırlandırılmasının benimsenmesi, belediye demokratik yönetimini güçlendirir. Dönem sınırlamaları seçimlerin rekabet gücünü büyük ölçüde artırır. Bu, yerel demokrasinin temel bir boyutudur çünkü seçimin galibiyeti ilgili önceden belirsizliği teşvik eder. Yerleşik görevdeki kişilerin yeniden seçilmeye uygun olmaması, boşalan bu açık koltuklarda kazanma şansı daha yüksek olan yeni adayların ortaya çıkmasını teşvik etti. Bu hem aday sayısını artırdı hem de kazananların zafer marjlarını azalttı.

9	Cultural and Creative City Monitor (CCCM) ön aşaması tarafından tasarlanan, farklı alanlara ait 58 değişkenle tanımlanan 144 Avrupa şehrinin bir veri tabanını analiz etmek	Kültür ve yaratıcı üretimin kentsel gelişimde önemli ama bir bakıma anlaşılmaması zor bir rolü vardır. Bu başarısızlığın ardındaki temel nedenin, tüm bu yaklaşımları bilgilendiren örtük doğrusal düşünce vardır. Kentlerin işlevsel organizasyonunda kültürel değişkenlerin merkezi bir rol oynamaktadır. Kültür politikasının geleneksel zayıflığı, sağlam ampirik kanıtların eksikliği ve temel olanlar dışında yetersiz veri analitiği ve gösterge araçları olmuştur.
10	Kentsel yönetim çerçevesini kullanarak çevre politikası aktörleri olarak sakinlerin rolleri araştırmak	Yoğun nüfuslu kentsel mahallelerde konutlarda ağaç dikme programları başarılı olabilir. Politika aktörü olan sakinler hem topluluk hem de ağaç bakımı yöneticiliğini üstlenirler.
11	Romanya şehrinde, Timişoara ve Cluj-Napoca'da, yerel yönetim sistemlerinin yol geliştirme sürecini yeniden izleyerek, kentsel yönetimdeki yeniliklerin post-sosyalist bölgesel metropollerin ekonomik dayanıklılığına nasıl katkıda bulunduğunu açıklamak	Post-sosyalist bölgesel kentler, yönetim inovasyon sürecini etkileyen merkezi ve çevresel özelliklerin bir karışımını barındırır. Yapısal özellikler, sosyalizm sonrası bölgesel metropollerde kentsel yönetimdeki yeniliklerin şekillenmesinde önemli bir rol oynamaktadır.
12	Çağdaş kentsel yönetim düzenlemeleri içinde şirketler ve yerel devlet arasındaki etkileşimi yapılandırmada kentsel hukukun kamu değerlerini ve kamu hesap verebilirliğini nasıl artırabileceğini ele almak	Kentsel yönetim düzenlemeleri ve uygulamaları sadece siyasi, sosyal veya ekonomik olgular değildir, aynı zamanda hukuk tarafından etkinleştirilir, yapılandırılır ve aracılık edilir.
13	Kentsel Çin'deki mega mahallelerin doğasını araştırıyor ve mahalle nüfusu büyüklüğünün zihinsel depresyon üzerindeki şaşırtıcı olumsuz etkisini anlamak için dört ilişkisel modeli-sosyal ağ, yer bağlılığı, kolektif etkinlik ve mahalle siyaseti-eleştirel bir şekilde sentezlemek	Çin'in kentsel kesimlerinde mahalle nüfusunun büyüklüğü depresyonla pozitif ilişkilidir. Sosyal ağ, kolektif etkinlik ve mahalle siyaseti aracıdır.
14	Kentsel yönetimde Digital Social Innovation (DSI)'nin sosyo-politik etkileri hakkında eleştirel tartışmaların nasıl tetikleneceğini araştırmak	Vatandaşların teknolojik inovasyona yönelik eleştirel bakış açısını teşvik etmek ve kullanmak, dijitalleştirilmiş kent hayatına sorumlu erişim için hayati önem taşımaktadır. Gent senaryolarının kolektif olarak hazırlanması, eleştirel sorgulamanın odağının teknolojik çözümlerden DSI süreçlerinin hızlı temposuyla bağlantılı toplumsal ve politik meselelere kaydırılmasının temel olduğunu işaret etti.
15	Kent yönetiminin duyarlılığının, vatandaşların kentsel yönetim için BİT tabanlı bir aracı kabul etmesini nasıl iyileştirdiğini analiz etmek	Hükümetin duyarlılığı ile vatandaşların sağlık QR kodunu kabul etmesi arasındaki mantıksal bağın, muhtemelen farklı siyasi kültürlerle sahip diğer rejimlere de doğal olarak uygulanabileceğini göstermektedir. Bir ülkenin daha düşük veya daha yüksek bir güven derecesi olsa bile, yerel hükümetin vatandaşların endişelerine yanıtlar gösterme etkisi her zaman vatandaşların onayını önemli ölçüde artırabilir
16	Otonom araçların kentsel yönetimi, sıralamanın da belirlenmesine rağmen, esas olarak politika çerçevelerinin yeniden oluşturulmasını göstermek	Otonom araçlara olan ilgi, mobilite planlama ikilemlerini ihmal etme ve bunun sonucunda otonom araçları daha fazla mobilite ve kişiselleştirilmiş emisyonlarla yeniden tasarlama gibi kritik riskleri de beraberinde getirmektedir.
17	ABD'de otonom araçların geliştirilmesi ve konuşlandırılması için kentsel yönetim yaklaşımlarının çok ölçekli düzenleyici bağlamlarda nasıl evrildiğini incelemek	Otonom araçlar, otonom makineleri, kentsel ortamları ve geniş bir insan aktör ağını içeren karmaşık sistemlerdeki hatalar söz konusu olduğunda sorumluluk, yükümlülük ve atıf konusunda hala çözülmemiş tartışmaları yoğunlaştırıyor. Sürekli gelişen bu bağlamda, kentler ve devletler uyarlanabilir düzenlemeler geliştirmelidir; bu düzenlemeler, çok ölçekli yönetim çerçeveleri içinde hem teknolojiyi yönlendiren hem de onunla birlikte gelişen, yeni bilgi üreten ve güvenlik gereksinimlerini güncelleyen düzenlemelerdir.
18	Akıllı kentsel yönetim, kentleri yönetmenin bağlam temelli, sosyoteknik bir yolunu vurgulamak	Teknokratik 'akıllı' yönetimle ilgili sorunlar akıllı bir kentsel yönetim gerektirir. Akıllı kentsel yönetim, kentsel sorunları pratikte ele almak için vaat edilen yetenekleri sunar. Akıllı kentsel yönetim, acil kentsel sorunların yönetilmesinde kullanılabilir.
19	Pekin'i örnek alarak kentsel yönetim ve kalkınmaya odaklanmak	Pekin'in kentsel yönetimi ve kalkınmasında politikalarda söylenenler ile pratikte yapılanlar arasındaki tutarlılık ve tutarsızlıkların bir aradadır. Kent yönetiminin önceden duyurulan kendi politikalarını takip edip etmemesi, endüstrilerin teknoloji kullanımının yoğunluğuna, endüstrilerin potansiyel ekonomik ve sosyal etkilerine ve endüstrilerin kentteki belirli konumlarına bağlıdır.
20	Mavi-yeşil altyapı etrafında ağ oluşumunu yönlendiren faktörleri incelemek	Kentsel dayanıklılık stratejisi olarak mavi-yeşil altyapının uygulanması yönetim altyapısına bağlıdır. Mavi-yeşil altyapı uygulama ağlarının oluşumu için kümeleme veya üçlü kapanma önemlidir.
21	Suudi Arabistan'daki kentsel yönetimi Yukarıdan aşağıya kentsel yönetim yoluyla sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etme olasılığını incelemek	Suudi Arabistan örneğinde, kentsel yönetimde ve sürdürülebilir kalkınma için yönetimde dikkate değer olumlu değişiklikler olmuştur. Acil çevresel sorunları ele alma zorunluluğu, düşük petrol fiyatları ve Arap Baharı'nın baskısı nedeniyle, hükümet Suudi Arabistan'ın çevresel ayak izini azaltmak için dikkate değer projeler ve politikalar uygulamıştır.
22	Industrial Area Local Authority (IALA) etrafında devlet gücünün yeniden yapılandırılmasını, çağdaş Haydarabad'ı karakterize eden ve Hindistan çapındaki eğilimleri gösteren devlet mekansal yeniden ölçeklendirme süreçlerinin daha geniş bir anlayışı içinde konumlandırmak	IALA belgesinin, eyalet hükümetinin metropol kentteki seçilmiş üretken alanları sahiplenmesine olanak tanıyan bir yeniden ölçeklendirme stratejisinin ikna edici bir örneğini temsil etmektedir. Belediye hükümetleri, resmi ademi merkezîyetçilik reformlarına ve son birkaç on yılda kentsel alanlarda gerçekleşen yoğun mekansal yeniden yapılandırma süreçlerine rağmen, ülkenin genel bölgesel örgütlenmesi içindeki ayrıcalıklarında önemli bir artış yaşamamıştır.
23	Yangon kentinin mobilite krizinin teşhis etmek	Hareketlilik krizi şehrin ekonomik potansiyelini baltalıyor ve sakinlerinin yaşam kalitesinin kötüleşmesine katkıda bulunmaktadır. Yangon'un zengin kentsel mirasını koruyabilmesi için, araba kullananlar için trafik sıkışıklığını en aza indirmek yerine, tüm insanlar için erişilebilirliği ve hareketliliği en üst düzeye çıkarmayı amaçlayan

		21. yüzyıl bütünsel planlama uygulamalarını benimsemesi gerekmektedir.
24	Kent markalaşmasını çok düzeyli bir bakış açısıyla ve kentsel yönetişimin bir biçimi olarak incelemek	Çin'de kent markalaşması, sıkı devlet liderliğindeki özelliklere ve çok ölçekli bir yönetim yapısına sahiptir. Çin'de kent markalaşması, ulusal ve bölgesel politikalar ve stratejilerle yakından ilişkilidir. Çin'de kent markalaşması, büyüme odaklı kentsel politikalar formüle etmek ve uygulamak için kullanılıyor.
25	Bangladeş'in üç şehrindeki (Dakka, Chittagong, Bogra) yedi gayri resmi yerleşim yerindeki refah önceliklerini ve memnuniyetlerini analiz etmek	Refah öncelikleri yerleşim yerleri arasında benzerdir ancak elde edilen refah sonuçlarından duyulan memnuniyet bölgeye ve sosyoekonomik gruplara göre farklılık gösterir. İnsanların refah öncelikleri konusunda nasıl performans gösterdikleri konusundaki öznel değerlendirmeleri, refahlarının ilgili nesnel göstergeleriyle tutarlıdır. Refah sonuçları, temel hizmetler için yerel yönetim düzenlemeleri tarafından önemli ölçüde aracılık edilmektedir.
26	Afrika'daki kentsel yönetim ve kentsel gıda sistemleri incelemek	Afrika'daki kentsel gıda sistemlerinin yönetimi, rekabet eden gündemlere sahip bir dizi yönetim aktörü ile karmaşıktır. Afrika'da kentsel gıda güvenliğini iyileştirmek için müdahaleleri işbirlikçi bir şekilde tasarlayabilmek adına, mevcut kentsel yönetim süreçlerini ve kentsel yönetim aktörlerinin rekabet eden çıkarlarını daha iyi anlamamız gerekiyor.
27	Nehir paydaşları arasındaki müzakereleri ve kamu politikalarının düzeylerini analiz etmek	Strazburg, hem geleneksel idari belgelere hem de yeni sözleşmesel araçların kullanımına dayanan bir diyalog örneği sunmaktadır. Proje tabanlı yönetişime özgü olan bu tür araçlar, yerel liman yönetimiyle ilişkili paydaşları, hedefleri ve hükümet düzeylerini değiştirir. Venlo örneğinde, sektör-bölge diyalogunu kökten değiştiren ve yaklaşık 5000 hektarlık liman ve lojistik bölgelerinin yaratılmasına yol açan kurumsal dönüşümlerin önemini vurguladık. Kentin üretiminin bölgeselleşmesini veya sektörleşmesini teşvik eden bu mekanizmalar, sektör-bölge diyaloglarını her düzeyde metropol alanlarının yaratılmasının merkezine yerleştirmiştir.
28	Brüksel'de son 20 yılda dahil edilen mahalle sözleşmelerinin evriminin temel yönlerini tanımlamak	1994'ten bu yana ortaya çıkan mahalle tercihleri, Brüksel'in canlandırılmasının yalnızca teknik ve ekonomik bileşenlerine değil, katılıma ve değişen yaşam tarzlarına odaklanma ihtiyacı olduğunu göstermiştir. Mahalleleri canlandırmak için kentsel karar vericiler, idari merkezler için tipik olan mahalleler içinde tek işlevli alanların oluşumundan kaçınılmalıdır. Bu yerler konut, perakende, eğlence ve kültürel işlevlerle donatılmalıdır.
29	Özelleştirme ve kentsel yönetimdeki son araştırmaları ele almak	En yaygın özelleştirme biçimi olan taşeronlaştırmanın maliyet verimliliği vaatlerini yerine getirmediğini göstermiştir. Hükümetten hükümete sözleşme yapmanın hükümetten özel sektöre yapılan sözleşmelerden daha olumlu eşitlik ve ses etkisi olduğu görülmektedir.
30	Farklı ortaklar arasındaki işbirliği gibi kentsel yönetimin yönlerinin bu tür sosyal uyumu ne ölçüde etkilediğini tespit etmek	Artan yatay uyum aynı zamanda olumsuz bir yönetim sürecinin beklenmeyen olumlu sonucu da olabilir. Kurumsal uyum, farklı katılımcılar arasındaki ilişkiler ciddi şekilde bozulmadığı sürece, yönetim süreçlerinin olumlu bir yan etkisi olarak görülebilir. Bu bağlamda en önemli sonuç, farklı katılımcıların kendi çıkarlarını ön plana çıkarmamaları, ancak bunları ilgili ortaklığın paylaşılan çıkarlarından veya ortak hedeflerinden sonra ikincil önemde görmeleri gerektiğidir.
31	Yerel seçimlerde vatandaş katılımını önerilen yaklaşımı örneklemek için kullanarak iyi kentsel yönetim göstergelerinin tasarlanması ve kullanılmasının genel sorununu ele almak	Dünya Bankası ve BM Habitat araştırmacıları, iyi kentsel yönetim gösterge setlerine vatandaş katılımının yeterli bir değerlendirmesini dahil etmekte başarısız olmuşlardır; ayrıca göstergelerinin neden önemli olduğuna ve en önemlisi bu göstergelerin nasıl değerlendirilmesi gerektiğine dair fazla rehberlik sağlamamışlardır.
32	Sidney'in orman yangını tehlikesine karşı savunmasızlığını araştırmak	Orman yangını yönetimi, eğitim ve kent planlaması ve tasarım yönetmeliklerinin acilen gözden geçirilmesi gereklidir. Orman yangınlarına hazırlanmak ve hasar ve kaybı önlemek için bireysel sakinlerin bilgi ve kapasitelerinin iyileştirilmesine yönelik acil bir ihtiyaç vardır. Arazi yönetim ajansları ve itfaiye yetkililerine ek olarak çeşitli hükümet departmanları ve yetkilileri tarafından yürütülen yeni toplum eğitimi farkındalık girişimleri bu sürece yardımcı olacaktır.
33	Hollanda'daki başlıca güncel kentsel politika olan metropol kentlerin politikasını değerlendirmek	bir politikanın sorunsuz bir şekilde işlemesi için zamana ihtiyaç vardır. Süreçler, herkesin kazanan olduğu durumlar yaratmayı hedeflemelidir. Bu nokta ne kadar önemsiz görünürse görünsün, iyi işleyen ortaklıklar yaratmak için olmazsa olmazdır. Tüm ortakların katılımının sağlanması açıkça zor olabilir, ancak yine de açıklık için çabalanmalıdır.
34	Avrupa Birliği bakış açısından kentsel planlama ve politika arasındaki değişen ilişkiyi incelemek ve hızla değişen bir ekonomik ortamda rekabet etmeye çalışan post-sosyalist kentlerin yaşadığı zorlukları belirlemek	Tarihi kentler, yatırım ve ekonomik kalkınmaya öncülük etme ve ulusal ve kültürel kimliğe odaklanma konusunda açıkça önemli bir potansiyele sahiptir. Ancak, böyle bir potansiyel yalnızca şehrin kendi kaynaklarına güvenerek gerçekleştirilemez. Şehrin stratejik yönetimine yönelik yaklaşımlar, yalnızca kentsel yönetim yapılarının sürekli değişen bağlamını tam olarak hesaba katan bir planlama sisteminin desteğiyle etkili hale gelebilir.
35	Kentsel yönetimde AI algoritmalarının kullanılmasının bu tür çözümlere ve algoritmalar tarafından yönetilen şehre yönelik tutumlar üzerindeki etkisini test etmek	Kentin algılanan kontrol edilebilirliği, bir kentte algoritmik karar almanın kabulünün daha az anlamlı bir yordayıcısıdır. İşbirliğinin vurgulanması, algoritmik karar almanın kabulünü artırır. Bu durumda, kentsel alanı da kapsayacak şekilde genişletmenin yanı sıra, algoritmik yönetimi tanıtmayı planlayan kent yönetimleri ve diğer kuruluşlar için önemli pratik çıkarımlara sahip olabilir.
36	Kentsel yönetişimin kapsamlı bir teorisini sunmak	Genel çıkarlarla ilişkili ana sorun, sıradan insanların günlük yaşamlarında kentsel yönetişime kayıtsız görüldüğünü ancak tercihlerinin bazı durumlarda patlayıcı bir şekilde ortaya çıkabileceğini söyleyen anlık tercih sorunudur. Anlık tercih sorununu

		ele almanın en az dört yolu vardır: sosyal kontrol, demokrasi, gelir artışı ve sivil toplum. Bir anlamda, sivil toplum, anlık tercih sorununa bir yanıt olarak sosyal kurumların evriminin sonucudur.
37	Kentsel yönetim inovasyonunu bir araştırma nesnesi olarak oluşturmayı ve onu sorgulamak için kavramsal ve ampirik araçları bir araya getirmek	Kentsel yönetim inovasyonunu politik bir proje olarak çerçevelemede merkezi bir rol oynayan epistemik toplulukla dikkatli ve eleştirel bir etkileşime ihtiyaç vardır. Kentsel yönetim inovasyonunun benimsenmesinin kentsel yönetişimin mekanlarını nasıl yeniden yapılandırıldığını anlamaya ihtiyaç vardır.
38	Çin'in kentsel yönetim modelini neoliberal şehircilik veya devlet otoriterliği nitelendirmesinin ötesinde yeniden düşünmeyi ve devlet-piyasa-toplum dinamik ilişkisinde devletin rolüne ilişkin ayrıntılı bir anlayış sağlamayı mahalle, kentsel ve bölgesel düzeylerde ve çok sahalı incelemeler yoluyla yönetişiminde ve kentsel teori ve politikalar için çıkarımları değerlendirmek	Çin'in kentsel yönetişiminin incelikli ve doğru bir şekilde anlaşılması ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirliğin ele alınmasına yardımcı olacaktır.

3.3. Araştırma boşlukları ve gelecekteki araştırma yönleri

Çalışmaya dahil edilen 38 makale ayrıntılı olarak incelendiğinde, gelecekteki araştırmalar için önemli boşluklar ve potansiyel yönler belirlenmiştir. Belirlenen ilk yön, coğrafi kapsamın genişletilmesidir. İncelenen makaleler ağırlıklı olarak, Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Çin, Fransa, Kanada, Hollanda, Güney Afrika ile sınırlıdır. Belirlenen ikinci yön çoğunlukla nitel araştırma yöntemiyle çalışmaların yapılmış olmasıdır. Tüm çalışmaların yaklaşık üçte birinde nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Belirlenen üçüncü yön ise, teknolojinin pratik ve teorik yansımalarını irdelemektir. Araştırmacıların, yapay zekâ, nesnelerin interneti, blok zinciri, oyunlaştırma, sanal gerçeklik, artırılmış gerçeklik ve veri madenciliği gibi yeni nesil teknolojiler de dahil olmak üzere spesifik teknolojilerin kentsel yönetişimi nasıl etkilediği pratik ve teorik yansımaları incelenebilir.

4. Sonuç

Küresel ölçekte kentsel nüfusun sürekli artması ve tüm yönleriyle (ekonomik, sosyal, çevresel) kentin/kentlinin sürdürülebilirlik ihtiyacı göz önüne alındığında, kentsel yönetim kavramı mevcut ve gelecekteki kentsel gelişim planları için istenen bir hedef olarak ortaya çıkmıştır. Kentsel yönetim, yalnızca kentsel altyapı, vatandaşlar için daha iyi kamu hizmetleri ve kentsel kaynakların daha iyi kullanımı için yenilikçi çözümler sağlamakla kalmaz, aynı zamanda sürdürülebilir kentsel kalkınmanın sağlanması için insanların nasıl yönetilmesi ve karar alması gerektiğini noktasında rehberlik sunmaktadır.

Gelecekteki kentsel gelişim için planlama, bilgisayar odaklı bir "tahmin et ve sağla" süreci değil, ileri görüşlü bir "tartışma ve karar verme" sürecidir. Bu nedenle, etkili kentsel yönetim için tüm kararların sosyal, ekonomik, çevresel ve kültürel hususları bütünleştirmesi gerekir (Jamei vd., 2017).

Scopus ve Web of Science veri tabanlarında yer alan toplam 2052 yayın dahil etme ve hariç tutma kriterleri uygulanarak 38 makaleye düşürülmüştür. Bu çalışmalar, bütünleştirici literatür taraması yöntemi kullanılarak kapsamlı şekilde analiz edilmiş ve bazı sonuçlar ortaya çıkmıştır. Kentsel yönetişime yönelik ana sonuçlar şu şekildedir:

- Çalışmaların 1999- 2024 yılları arasında ait olurken en çok yayın sayısı 2022 yılında ulaşılmıştır.
- Yayınlar ağırlıklı olarak Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Çin, Fransa, Kanada, Hollanda, South Africa ülkelerinden yazarlar tarafından üretilmiştir.
- En çok makale Cities dergisinde yayınlanmıştır.
- University College London, University of London Utrecht University en etkili üniversiteler olmuştur.
- Mühendislik, sosyal bilimler ve enerji araştırma alanlarına yoğunlaşmıştır.
- Yöntem olarak çoğunlukla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır.
- 22 çalışma 11. SDG ile bağlantılıdır. 3. SDG'ye yönelik olarak ise, 5 tane yayın bulunmaktadır.

Kentsel yönetim stratejileri, sadece teknolojik kullanımın yoğunlaştığı, yukarıdan aşağıya karar verme süreçlerinin uygulanıp teknolojinin başat olduğu bir süreç olmamalıdır. Örneğin belediyenin hizmetlerini dijitalleştirilmesi, mobil uygulamalar geliştirmesi, akıllı duraklar kurması, ücretsiz kablosuz internet bağlantı noktaları sunması, kentin farklı noktalarına sensörler konuşlandırması akıllı kent başarısında etken olsa da tek başına yeterli değildir. Bu türden kentin farklı bileşenlerinde (ekonomi, çevre, insan, yönetim, hareketlilik, yaşam) gerçekleştirilecek sınırlı uygulamalar ve yaklaşımlar kentsel politikaları başarısızlığa götürebilir. Başarılı bir kentsel yönetim stratejisi için, tüm aktörlerin sürece dahil olduğu katılımcı bir bakış açısının yerleşmesi oldukça önemlidir.

Çalışma kapsamında belirlenen araştırma sorularının tamamına yanıt bulunmuştur. Kentsel yönetim kavramının araştırma eğilimi; yıllara, araştırma alanlarına, dergilere, ülkelere, yazarlara, araştırma yöntemlerine göre değerlendirilmiştir. Son yıllarda kentsel yönetim literatüründe öne çıkan temel perspektifler arasında; paydaş sayısının ve paydaşlar arasındaki iş birliğini artırması, süreçlerin, herkesin kazanan olduğu durumlar yaratmayı hedeflemesi, acil kentsel sorunların belirlenerek önceliklendirilmesi, teknolojik gelişmelerin takip edilmesi yer almaktadır. Çalışmada

coğrafi sınırlılık, yöntem sınırlılığı ve yeni nesil teknolojilerin pratik ve teorik yansımalarının sınırlılığı araştırma boşluğu ve kavramsal sınırlılık olarak belirlenmiştir. Kentsel yönetim alanında yapılan araştırmalarda en sık nitel yöntemler kullanılmıştır. Kentsel yönetim üzerine en fazla yayın üreten dergi *Cities* olmuştur.

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı	Çalışma etik kurul kararı gerektirmemektedir.
Yazarların Makaleye Olan Katkıları	Çalışmanın tamamı Abidin Kemeç tarafından hazırlanmıştır.
Çıkar Beyanı	Bu çalışma ile ilgili herhangi bir potansiyel çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Aina, Y. A., Wafer, A., Ahmed, F., & Alshuwaikhat, H. M. (2019). Top-down sustainable urban development? Urban governance transformation in Saudi Arabia. *Cities*, 90, 272-281.
- Aoyama, Y., & Leon, L. F. A. (2021). Urban governance and autonomous vehicles. *Cities*, 119, 103410.
- Baffoe, G. (2023). Neoliberal urban development and the polarization of urban governance. *Cities*, 143, 104570.
- Bixler, R. P., Lieberknecht, K., Atshan, S., Zutz, C. P., Richter, S. M., & Belaire, J. A. (2020). Reframing urban governance for resilience implementation: The role of network closure and other insights from a network approach. *Cities*, 103, 102726.
- Certoma, C. (2022). Future scenarios of digital social innovation in urban governance. A collective discussion on the socio-political implications in Ghent. *Cities*, 122, 103542.
- Corodescu-Roșca, E., Hamdouch, A., & Iașu, C. (2023). Innovation in urban governance and economic resilience. The case of two Romanian regional metropolises: Timișoara and Cluj Napoca. *Cities*, 132, 104090.
- Cronin, M. A., & George, E. (2023). The why and how of the integrative review. *Organizational Research Methods*, 26(1), 168-192.
- Debrie, J., & Raimbault, N. (2016). The port-city relationships in two European inland ports: A geographical perspective on urban governance. *Cities*, 50, 180-187.
- Dekker, K., & Van Kempen, R. (2004). Urban governance within the big cities policy: Ideals and practice in Den Haag, the Netherlands. *Cities*, 21(2), 109-117.
- Demirkıran, S., Yücel, M. A., Terzioğlu, M. K., & Selvi, A. (2021). Smart governance through digital transformation. *Journal of TESAM Academy*, 8(2), 489-519.
- Deng, F. (2018). Stakes, stakeholders and urban governance: A theoretical framework for the Chinese city. *Eurasian Geography and Economics*, 59(3-4), 291-313.
- Evans, D., Webb, C., & Roe, B. (2008). *Reviewing research evidence for nursing practice: Systematic reviews*. Blackwell Publishing.
- Feng, Y., Wu, F., & Zhang, F. (2024). New land reserve institution and changing entrepreneurial urban governance in China. *Cities*, 152, 105242.
- Fox, S., Ney, D., & Verrucci, E. (2018). Liberalisation, urban governance and gridlock: Diagnosing Yangon's mobility crisis. *Cities*, 84, 83-95.
- Fu, Q. (2022). Too big to succeed: Mega neighborhoods, depression, and actually existing urban governance. *Cities*, 126, 103711.
- Geron, N. A., Martin, D. G., Rogan, J., & Healy, M. (2023). Residents' roles as environmental policy actors using an urban governance framework: A case study of a tree planting program. *Cities*, 135, 104201.
- Gillen, M. (2005). Urban governance and vulnerability: Exploring the tensions and contradictions in Sydney's response to bushfire threat. *Cities*, 22(1), 55-64.
- Grindsted, T. S., Christensen, T. H., Freudendal-Pedersen, M., Friis, F., & Hartmann-Petersen, K. (2022). The urban governance of autonomous vehicles-In love with AVs or critical sustainability risks to future mobility transitions. *Cities*, 120, 103504.
- Grossi, E., Sacco, P. L., & Blessi, G. T. (2023). Cultural, creative, and complex: A computational foundation of culture-driven urban governance. *Cities*, 140, 104437.
- Guo, Y., Chen, J., & Liu, Z. (2022). Government responsiveness and public acceptance of big-data technology in urban governance: Evidence from China during the COVID-19 pandemic. *Cities*, 122, 103536.
- Hanser, A. (2016). Street politics: Street vendors and urban governance in China. *The China Quarterly*, 226, 363- 382.
- Jamei, E., Mortimer, M., Seyedmahmoudian, M., Horan, B., & Stojcevski, A. (2017). Investigating the role of virtual reality in planning for sustainable smart cities. *Sustainability*, 9(11), 2006.
- Jiang, H. (2021). Smart urban governance in the 'smart'era: Why is it urgently needed?. *Cities*, 111, 103004.
- Kennedy, L., & Sood, A. (2019). Outsourced urban governance as a state rescaling strategy in Hyderabad, India. *Cities*, 85, 130-139.
- Kouba, K., & Dosek, T. (2023). Democratizing urban governance through mayoral term limits: Quasi experimental evidence from a reform in Chilean municipalities. *Cities*, 140, 104446.
- Kourkouridis, D., Frangopoulos, I., & Kapitsinis, N. (2024). Urban governance and participatory planning in organizing and planning trade fairs. The case of Thessaloniki trade fair. *Cities*, 154, 105374.
- Lake, R. W. (2017). Big Data, urban governance, and the ontological politics of hyperindividualism. *Big Data & Society*, 4(1), 2053951716682537.
- McGuirk, P., Baker, T., Sisson, A., Dowling, R., & Maalsen, S. (2022). Innovating urban governance: A research agenda. *Progress in Human Geography*, 46(6), 1391-1412.

- Murphy, R. D. (2002). Politics, political science, and urban governance: A literature and a legacy. *Annual Review of Political Science*, 5(1), 63-85.
- Oleksy, T., Wnuk, A., Domaradzka, A., & Maison, D. (2023). What shapes our attitudes towards algorithms in urban governance? The role of perceived friendliness and controllability of the city, and human-algorithm cooperation. *Computers in Human Behavior*, 142, 107653.
- Özer, M. Akif (2002), "Urban good Management/governance model", *G.Ü. İİBF Journal*, 3(Winter), s.163-188.
- Özısık, F. U. (2012). Urban Governance in the Globalisation-Localisation Process: Development Agencies and İzmir Case. *Urban Academy Rewieved Journal of Urban Culture and Management*, 5(12), 129-145.
- Padmapriya, V., & Sujatha, D. N. (2021). *Future of sustainable smart cities: An insight. In blockchain for smart cities* (pp. 17-34). Elsevier.
- Page, M. J., McKenzie, J. E., Bossuyt, P. M., Boutron, I., Hoffmann, T. C., Mulrow, C. D., ... & Moher, D. (2021). The PRISMA 2020 statement: An updated guideline for reporting systematic reviews. *Bmj*, 372.
- Pieterse, M. (2022). Corporate power, urban governance and urban law. *Cities*, 131, 103893.
- Romańczyk, K. M. (2015). Towards urban governance: Twenty years of neighbourhood contracts in the Brussels- Capital Region. *Cities*, 44, 1-8.
- Simpson, F., & Chapman, M. (1999). Comparison of urban governance and planning policy: East looking west. *Cities*, 16(5), 353-364.
- Smit, W. (2016). Urban governance and urban food systems in Africa: Examining the linkages. *Cities*, 58, 80-86.
- Stewart, K. (2006). Designing good urban governance indicators: The importance of citizen participation and its evaluation in greater vancouver. *Cities*, 23(3), 196-204.
- Te Lintelo, D. J., Gupte, J., McGregor, J. A., Lakshman, R., & Jahan, F. (2018). Wellbeing and urban governance: Who fails, survives or thrives in informal settlements in Bangladeshi cities?. *Cities*, 72, 391-402.
- Torraco, R. J. (2016). Writing integrative literature reviews: Using the past and present to explore the future. *Human Resource Development Review*, 15(4), 404-428.
- Tranfield, D., Denyer, D., & Smart, P. (2003). Towards a methodology for developing evidence-informed management knowledge by means of systematic review. *British Journal of Management*, 14(3), 207-222.
- Van Marissing, E., Bolt, G., & Van Kempen, R. (2006). Urban governance and social cohesion: Effects of urban restructuring policies in two Dutch cities. *Cities*, 23(4), 279-290.
- Wang, K., Chung, C. K. L., Xu, J., & Long, Z. (2024). Reconceiving China's urban economic transition through symbiotic state-firm dynamics: An integrated perspective from urban governance and global production networks. *Cities*, 150, 104974.
- Warner, M. E. (2012). Privatization and urban governance: The continuing challenges of efficiency, voice and integration. *Cities*, 29, S38-S43.
- Wu, F., & Zhang, F. (2022). Rethinking China's urban governance: The role of the state in neighbourhoods, cities and regions. *Progress in Human Geography*, 46(3), 775-797.
- Ye, L., & Björner, E. (2018). Linking city branding to multi-level urban governance in Chinese mega-cities: A case study of Guangzhou. *Cities*, 80, 29-37.
- Yin, Z., & Zhu, S. (2020). Consistencies and inconsistencies in urban governance and development. *Cities*, 106, 102930.